

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

“ 05 ” 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів та
хірургічних захворюваннях**

Для студентів

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія

Рівня вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійної програми: 227.00.02 «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціалізації:

Київ – 2022

Розробники:

Савченко В.М., доктор медичних наук, професор, зав. кафедри, кафедра фізичної терапії та ерготерапії; Погребняк Ю.М., старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Викладачі:

Погребняк Ю.М., старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Протокол від 01.09.2022 р. № 9.

Завідувач кафедри (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 227.00.02 «Фізична терапія, ерготерапія».

___ . ___ . 2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 2022 р.

Заступник директора/декана (Оксана Комоцька)
(підпис)

Пролонговано :

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	8 / 240	
Курс	3	
Семестр	5, 6	
Кількість модулів	8	
Обсяг кредитів	8	
Обсяг годин, в тому числі:	241	
Аудиторні	112	
Модульний контроль	16	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	82	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування сучасного мислення, системи спеціальних знань та умінь щодо організації та проведення заходів з фізичної терапії / терапії при захворюваннях внутрішніх органів та хірургічних захворюваннях.

Завдання дисципліни:

Сформувати такі загальні та спеціальні (фахові) компетентності:

1. ЗК-01. Набути знання та розуміння предметної області у сфері професійної діяльності.
2. ЗК 04. Сформувати здатність працювати в команді.
3. ЗК 11. Сформувати здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
4. ЗК 12. Сформувати здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
5. СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
6. СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

7. СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1).

8. СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

9. СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

10. СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

11. СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта / клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.

12. СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

13. СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню / догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

14. СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

1. Описати теоретичні і методологічні основи застосування засобів та методів фізичної терапії для відновлення здоров'я і працездатності осіб з захворюваннями внутрішніх органів та хірургічними захворюваннями.

2. Сформулювати здатність здійснювати вибір необхідних ефективних методик фізичної терапії (масаж, лікувальна гімнастика, механотерапія, циклічні фізичні навантаження тощо) та складати індивідуальні програми фізичної терапії на всіх етапах терапії (стаціонарному, амбулаторно-поліклінічному, санаторно-курортному) при захворюваннях внутрішніх органів та хірургічних захворюваннях.

3. Результати навчання за дисципліною

1. ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

2. ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

3. ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

4. ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 1), трактувати отриману інформацію.

5. ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

6. ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

7. ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

8. ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).

9. ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності (додаток 3).

10. ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

11. ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

12. ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

13. ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

14. ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

15. ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

16. ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

17. Знати теоретичні і методологічні основи застосування засобів та методів терапії для відновлення здоров'я і працездатності осіб з захворюваннями внутрішніх органів та хірургічними захворюваннями.

18. Вміти здійснювати вибір необхідних ефективних методик фізичної терапії (масаж, лікувальна гімнастика, механотерапія, циклічні фізичні навантаження тощо) та складати індивідуальні програми фізичної терапії / терапії на всіх етапах терапії (стаціонарному, амбулаторно-поліклінічному, санаторно-курортному) при захворюваннях внутрішніх органів та хірургічних захворюваннях.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Са м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі на р и	П ра кт и ч ні	Л аб ор ат ор ні	Ін ди від уа ль ні	
Змістовий модуль 1. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи.							
Тема 1. Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи.	2	2					
Тема 2. Толерантність до фізичного навантаження. Функціональні класи хворих на ішемічну хворобу серця.	2	2					
Тема 3. Фізична терапія при стенокардії.	2			2			
Тема 4. Фізична терапія при інфаркті міокарді.	2			4			
Тема 5. Фізична терапія при гіпертонічній хворобі.	2			4			
Тема 6. Фізична терапія при гіпотонічній хворобі.	2			2			
Тема 7. Фізична терапія при запальних хворобах серця (ендокардити, міокардити)				2			
Тема 8. Фізична терапія при набутих вадах серця.	2			2			
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при атеросклерозі, стенокардії, інфаркті міокарді на різних етапах реабілітації, різних стадіях (I, II, III) гіпертонічної хвороби, запальних хворобах серця та серцевих аритміях.	10						10
Модульний контроль	2						
Разом	32	4		16			10
Змістовий модуль 2. Фізична терапія при захворюваннях органів дихання							
Тема 9. Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях органів дихання.	2	2					
Тема 10. Фізична терапія при пневмонії та пневмосклерозі.	2			2			
Тема 11. Фізична терапія при необструктивному бронхіті.	2			2			
Тема 12. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень та емфіземі легень.	2			2			
Тема 13. Фізична терапія при бронхіальній астмі.	2			4			

Назва змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Са м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі на р и	П ра кт и ч ні	Л аб ор ат ор ні	Ін ди від уа ль ні	
Тема 14. Фізична терапія при бронхоектатичній хворобі.	2			2			
Тема 15. Фізична терапія при плевриті.	2			2			
Тема 16. Фізична терапія при туберкульозі легень.	2			2			
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при пневмонії, бронхіті, хронічному обструктивному захворюванню легень, емфіземі, бронхіальній астмі, плевриті, бронхоектатичній хворобі, туберкульозі легень.	12						12
Модульний контроль	2						
Разом	32	2		16			12
Змістовий модуль 3. Фізична терапія при захворюваннях органів травлення.							
Тема 17. Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях органів травлення.	2	2					
Тема 18. Фізична терапія при гастриті.	2			2			
Тема 19. Фізична терапія при виразковій хворобі.	2			2			
Тема 20. Фізична терапія при хворобах жовчовивідних шляхів (холецистит, жовчнокам'яна хвороба).	2			2			
Тема 21. Фізична терапія при дискинезіях жовчовивідних шляхів.				2			
Тема 22. Фізична терапія при панкреатиті.	2			2			
Тема 23. Фізична терапія при хворобах кишок (ентеріти, коліти).	2			2			
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при гастриті, виразковій хворобі, холециститі, жовчнокам'яній хворобі, панкреатиті, дискинезії жовчовивідних шляхів, хворобах кишок, опущенні органів черевної порожнини. Дієтотерапія при захворюваннях органів травлення.	12						12
Модульний контроль	2						
Разом	28	2		12			12
Змістовий модуль 4. Фізична терапія при захворюваннях нирок і органів сечовидільної системи.							

Назва змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Са м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі на р и	П ра кт и ч ні	Л аб ор ат ор ні	Ін ди від уа ль ні	
Тема 24. Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях нирок та органів сечовидільної системи.	2	2					
Тема 25. Фізична терапія при хворобах нирок (хронічний гломерулонефрит, пієлонефрит).	2			2			
Тема 26. Фізична терапія при сечокам'яній хворобі.	2			2			
Тема 27. Фізична терапія при хворобах органів сечовидільної системи (цистит, уретрит, простатит (чоловіки)), при нетриманні сечі.	2			2			
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при гломерулонефриті, пієлонефриті, сечокам'яній хворобі, циститі, уретриті, нетриманні сечі.	10						10
Модульний контроль	2						
Разом	20	2		6			10
Змістовий модуль 5. Фізична терапія при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин.							
Тема 28. Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин.	2	2					
Тема 29. Фізична терапія при цукровому діабеті.	2			4			
Тема 30. Фізична терапія при ожирінні.	2			2			
Тема 31. Фізична терапія при подагрі.	2			2			
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при цукровому діабеті, ожирінні та подагрі. Дієтотерапія при ожирінні. Дієтотерапія при цукровому діабеті. Дієтотерапія при подагрі.	8						8
Модульний контроль	2						
Разом	20	2		8			8
Змістовий модуль 6. Хірургічні хвороби							
Тема 32. Хвороби молочної залози, що потребують оперативних втручань.	2	2					

Назва змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Са м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі на р и	П ра кт и чні	Л аб ор ат ор ні	Ін ди від уа ль ні	
Тема 33. Хвороби органів дихання (гортані та трахеї, легень, плеври), що потребують оперативних втручань. Травми грудної клітки.	2	2					
Тема 34. Хвороби серця, що потребують оперативних втручань.	2			2			
Тема 35. Хвороби судин, що потребують оперативних втручань.	2			2			
Тема 36. Хвороби органів травлення, що потребують оперативних втручань.	2	2					
Тема 37. Хвороби черевної порожнини та стінки живота, що потребують оперативних втручань. Опущення органів черевної порожнини.	2	2					
Тема 38. Хвороби сечовидільної системи та статевих органів (хвороби простати у чоловіків, яєчників у жінок), що потребують оперативних втручань.	2			2			
Загальна характеристика та клінічні прояви хвороб, які потребують оперативних втручань: хвороби органів дихання, серця і судин, шлунку, черевної порожнини та стінки живота.	10						10
Модульний контроль	2						
Разом	26	8		6			10
Змістовий модуль 7. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин.							
Тема 39. Загальні питання фізичної терапії при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин, які потребують оперативного втручання.	2	2					
Тема 40. Фізична терапія жінок з хворобами молочної залози. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на молочній залозі.	2			2			
Тема 41. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на органах дихання (трахеї, легенях, плеврі).	2			2			

Назва змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Са м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі на р и	П ра кт и ч ні	Л аб ор ат ор ні	Ін ди від уа ль ні	
Тема 42. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях з приводу травм грудної клітки.	2			2			
Тема 43. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на серці.	2			2			
Тема 44. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на периферійних судинах.	2			4			
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при захворюваннях органів дихання, органів кровообігу (серця та периферичних судин), які потребують оперативних втручань. Особливості застосування фізичної терапії при оперативних втручаннях при травмах грудної клітки, на молочній залозі.	10						10
Модульний контроль	2						
Разом	26	2		12			10
Змістовий модуль 8. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів черевної порожнини та сечовидільної системи.							
Тема 45. Загальні питання фізичної терапії при хірургічних хворобах органів черевної порожнини та стінки живота, які потребують оперативного втручання.	2	2					
Тема 46. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на шлунку.	2			2			
Тема 47. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах та кишках.	2			2			
Тема 48. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях з приводу гриж стінки живота.	2			2			
Тема 49. Особливості застосування засобів фізичної терапії при опущенні органів черевної порожнини.	2			2			

Назва змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Са м ос ті йн а
		Л ек ці ї	С е мі на р и	П ра кт и ч ні	Л аб ор ат ор ні	Ін ди від уа ль ні	
Тема 50. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на нирках і органах сечовидільної системи.	2			2			
Тема 51. Фізична терапія при оперативних втручаннях на статевих органах у чоловіків і жінок.	2			2			
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при захворюваннях органів травлення, сечовидільної системи, які потребують оперативних втручань, при оперативних втручаннях з приводу статевих захворювань у жінок і чоловіків, гриж стінки живота.	10						10
Модульний контроль	2						
Разом	26	2		12			10
Підготовка та проходження контрольних заходів (семестровий контроль)	30						
Усього	240	24		88			82

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи

Лекція 1. Загальні питання відновного лікування (фізичної терапії) при захворюваннях серцево-судинної системи.

Основні питання / ключові слова: Захворювання серцево-судинної системи. Їх етіологія, патогенез, клінічні прояви. Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи. Загальні особливості застосування засобів і методів фізичної терапії хворих із захворюваннями серцево-судинної системи.

Лекція 2. Толерантність до фізичного навантаження. Функціональні класи хворих на ішемічну хворобу серця (ІХС).

Основні питання / ключові слова: Толерантність до фізичного навантаження, методи його оцінки Аналіз реакції серцево-судинної системи на фізичне

навантаження. Клінічні та електрокардіографічні критерії припинення навантаження. Функціональні класи хворих на ІХС.

Практичне заняття 1. Фізична терапія при стенокардії.

Основні питання / ключові слова: Стенокардія. Засоби та методи фізичної терапії при стенокардії. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при стенокардії.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Григус І.М. Фізична терапія в кардіології : навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
3. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні технології та методи кардіореабілітації. — Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. — 144 с.

Практичне заняття 2-3. Фізична терапія при інфаркті міокарда (ІМ).

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при ІМ. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при ІМ у різні періоди реабілітації хворих.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Григус І.М. Фізична терапія в кардіології : навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
3. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні технології та методи кардіореабілітації. — Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. — 144 с.

Практичне заняття 4-5. Фізична терапія при гіпертонічній хворобі.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при гіпертонічній хворобі. Особливості фізичної терапії хворих з різними стадіями гіпертонічної хвороби. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при гіпертонічній хворобі з урахуванням її стадій.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Григус І.М. Фізична терапія в кардіології : навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
3. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні технології та методи кардіореабілітації. — Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. — 144 с.

Практичне заняття 6. Фізична терапія при гіпотонічній хворобі.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при гіпотонічній хворобі.

Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при гіпотонічній хворобі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Григус І.М. Фізична терапія в кардіології : навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.

3. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні технології та методи кардіо-реабілітації. — Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. — 144 с.

Практичне заняття 7. Фізична терапія при запальних хворобах серця (ендокардити, міокардити).

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при запальних хворобах серця (ендокардитах, міокардитах). Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при запальних хворобах серця (ендокардитах, міокардитах).

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Григус І.М. Фізична терапія в кардіології : навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.

3. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні технології та методи кардіо-реабілітації. — Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. — 144 с.

Практичне заняття 8. Фізична терапія при набутих вадах серця.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при набутих вадах серця. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при набутих вадах серця.

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Григус І.М. Фізична терапія в кардіології : навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.

3. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні технології та методи кардіо-реабілітації. — Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. — 144 с.

Змістовий модуль 2. Фізична терапія при захворюваннях органів дихання.

Лекція 3. Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях органів дихання.

Основні питання / ключові слова: Захворювання дихальної системи. Їх етіологія, патогенез, клінічні прояви. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях дихальної системи.

Загальні особливості застосування засобів і методів фізичної терапії хворих із захворюваннями дихальної системи.

Практичне заняття 9. Фізична терапія при пневмонії та пневмосклерозі.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при пневмонії та пневмосклерозі. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при пневмонії. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при пневмосклерозі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Григус І. М. Фізична терапія в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.
3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 170 с.

Практичне заняття 10. Фізична терапія при необструктивному бронхіті.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при необструктивному бронхіті. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при необструктивному бронхіті.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Григус І. М. Фізична терапія в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.
3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 170 с.

Практичне заняття 11. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень та емфіземі легень.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при хронічному обструктивному захворюванні легень та емфіземі легень. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при хронічному обструктивному захворюванні легень. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при емфіземі легень.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Григус І. М. Фізична терапія в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.
3. Григус І. М. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму (монографія). – Рівне, 2008. – 240 с.

4. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 170 с.

Практичне заняття 12-13. Фізична терапія при бронхіальній астмі.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при бронхіальній астмі. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при бронхіальній астмі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Григус І. М. Фізична терапія в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.

4. Григус І. М. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму (монографія). – Рівне, 2008. – 240 с.

5. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 170 с.

Практичне заняття 14. Фізична терапія при бронхоектатичній хворобі.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при бронхоектатичній хворобі. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при бронхоектатичній хворобі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Григус І. М. Фізична терапія в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.

3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 170 с.

Практичне заняття 15. Фізична терапія при плевриті.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при плевриті. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при плевриті.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Григус І. М. Фізична терапія в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.

3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 170 с.

Практичне заняття 16. Фізична терапія при туберкульозі легень.

Основні питання / ключові слова: Основні поняття про туберкульоз легенів. Особливості застосування фізичної терапії при туберкульозі легень.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Григус І. М. Фізична терапія в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.
3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 170 с.
6. Ногас А.О. Фізична реабілітація хворих на туберкульоз легенів в умовах стаціонару: навчально-методичний посібник. – Рівне, 2009. – 128 с.

Змістовий модуль 3. Фізична терапія при захворюваннях органів травлення.

Лекція 4. Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях органів травлення.

Основні питання / ключові слова: Захворювання органів травлення. Їх етіологія, патогенез, клінічні прояви. Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях органів травлення. Загальні особливості застосування засобів і методів фізичної терапії хворих із захворюваннями органів травлення.

Практичне заняття 17. Фізична терапія при гастриті.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при гастритах. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при гастритах.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
3. Сухан В.С., Дичка Л.В., Блага О.С. Лікувальна фізична культура при захворюваннях органів травлення : методичні рекомендації. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014. – 42 с.

Практичне заняття 18. Фізична терапія при виразковій хворобі.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при виразковій хворобі. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при виразковій хворобі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред.

професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

3. Сухан В.С., Дичка Л.В., Блага О.С. Лікувальна фізична культура при захворюваннях органів травлення : методичні рекомендації. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014. – 42 с.

Практичне заняття 19. Фізична терапія при захворюваннях жовчовивідних шляхів (холецистит, жовчнокам'яна хвороба).

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури при хворобах жовчовивідних шляхів. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при холециститі. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при жовчнокам'яній хворобі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

3. Сухан В.С., Дичка Л.В., Блага О.С. Лікувальна фізична культура при захворюваннях органів травлення : методичні рекомендації. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014. – 42 с.

Практичне заняття 20. Фізична терапія при дискинезіях жовчовивідних шляхів.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при дискинезіях жовчовивідних шляхів. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при дискинезіях жовчовивідних шляхів.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

3. Сухан В.С., Дичка Л.В., Блага О.С. Лікувальна фізична культура при захворюваннях органів травлення : методичні рекомендації. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014. – 42 с.

Практичне заняття 21. Фізична терапія при панкреатиті.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при панкреатиті. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при панкреатиті.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
3. Сухан В.С., Дичка Л.В., Блага О.С. Лікувальна фізична культура при захворюваннях органів травлення : методичні рекомендації. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014. – 42 с.

Практичне заняття 22. Фізична терапія при захворюваннях кишок (ентеріти, коліти).

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при захворюваннях кишок (ентеріти, коліти). Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при захворюваннях кишок (ентеріти, коліти).

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
3. Сухан В.С., Дичка Л.В., Блага О.С. Лікувальна фізична культура при захворюваннях органів травлення : методичні рекомендації. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014. – 42 с.

Змістовий модуль 4. Фізична терапія при захворюваннях нирок і органів сечовидільної системи.

Лекція 5. Загальні питання відновного лікування (фізичної терапії) при захворюваннях нирок і органів сечовидільної системи.

Основні питання / ключові слова: Захворювання нирок і органів сечовидільної системи. Їх етіологія, патогенез, клінічні прояви. Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях нирок і органів сечовидільної системи. Загальні особливості застосування засобів і методів фізичної терапії при захворюваннях нирок і органів сечовидільної системи.

Практичне заняття 23. Фізична терапія при хворобах нирок (хронічний гломерулонефрит, пієлонефрит).

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при хворобах нирок (хронічний гломерулонефрит, пієлонефрит). Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при хронічному гломерулонефриті. Методологія

складання та структура фізично-терапевтичних програм при хронічному пієлонефриті.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 24. Фізична терапія при сечокам'яній хворобі.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури при сечокам'яній хворобі. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при сечокам'яній хворобі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 25. Фізична терапія при хворобах органів сечовидільної системи (цистит, уретрит, простатит (чоловіки)), при нетриманні сечі.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при хворобах органів сечовидільної системи. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при циститі. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при уретриті. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при простатиті у чоловіків.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

2. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Змістовий модуль 5. Фізична терапія при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин.

Лекція 6. Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин

Основні питання / ключові слова: Захворювання залоз внутрішньої секреції та обміну речовин (цукровий діабет, ожиріння, подагра). Їх етіологія, патогенез, клінічні прояви. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та обміну речовин. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та обміну речовин.

Практичне заняття 26-27. Фізична терапія при цукровому діабеті.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при цукровому діабеті. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при цукровому діабеті.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
3. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 28. Фізична терапія при ожирінні.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при ожирінні. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при ожирінні.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
3. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 29. Фізична терапія при подагрі.

Основні питання / ключові слова: Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, лікувальний масаж при подагрі. Методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при подагрі.

Рекомендована література:

1. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
3. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Змістовий модуль 6. Хірургічні хвороби

Лекція 7. Хвороби молочної залози, що потребують оперативних втручань.

Основні питання / ключові слова: Анатомія молочної залози. Обстеження молочної залози. Соціальне значення захворювань молочної залози. Діагностика

захворювань молочної залози. Доброякісні захворювання молочної залози: фіброаденома, доброякісні гормональні гіперплазії (мастопатії). Рак молочної залози: класифікація, клінічні форми, стадії, лікування.

Лекція 8. Хвороби органів дихання (гортані та трахеї, легень, плеври), що потребують оперативних втручань. Травми грудної клітки.

Основні питання / ключові слова: Анатомія органів дихання (схема). Обстеження хворих із захворюваннями плеври і легень (перелік). Захворювання плеври, які потребують хірургічного лікування: емпієма плеври, пухлини плеври. Захворювання легень, які потребують хірургічного лікування: абсцес легені, кісти легень, спонтанний пневмоторакс, бронхоектатична хвороба. Захворювання трахеї, які потребують хірургічного лікування.

Практичне заняття 30. Хвороби серця, що потребують оперативних втручань.

Основні питання / ключові слова: Анатомія органів кровообігу (схема). Обстеження хворих із захворюваннями серця (перелік). Вади серця; поняття, класифікація. Набуті вади аортального клапана серця: стеноз аортального клапана, недостатність аортального клапана, особливості гемодинаміки, клініка. Набуті вади мітрального клапана серця: стеноз мітрального клапана, недостатність мітрального клапана, особливості гемодинаміки, клініка. Набуті вади тристулкового клапана серця: стеноз і недостатність тристулкового клапана, особливості гемодинаміки, клініка.

Природжені вади серця: класифікація; відкрита артеріальна протока, коарктація аорти, особливості гемодинаміки; дефект міжпередсердної перегородки, дефект міжшлуночкової перегородки.

Хірургічне лікування ішемічної хвороби серця: черезшкірне коронарне втручання при гострому інфаркті міокарда за допомогою спеціальних інструментів (провідники, балони, стенти), аорто-коронарне шунтування.

Рекомендована література

1. Хірургічні хвороби: Підручник / В. І. Байдан, А. С. Владика, В. В. Грубнік та ін.; За ред. В. В. Грубніка. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2003. — 424 с.

2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.; за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.

Практичне заняття 31. Хвороби судин, що потребують оперативних втручань.

Основні питання / ключові слова: Загальна характеристика захворювань артерій. Облітеруючі захворювання артерій кінцівок: визначення, класифікація. Облітеруючий атеросклероз: загальні поняття. Облітеруючий ендартеріт: загальні поняття. Облітеруючий тромбангіт (хвороба Бюргера): загальні поняття. Класифікації облітеруючих захворювань нижніх кінцівок. Діагностика облітеруючих захворювань нижніх кінцівок. Вазоспастичні хвороби: хвороба Рейно – поняття, причини, класифікація, клініка. Варикозне розширення вен:

поняття, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Тромбофлебіт поверхневих вен: причини, клініка, лікування. Захворювання лімфатичної системи: лімфостаз – поняття, класифікація, діагностика, лікування. Хірургічні методи лікування захворювань артерій.

Рекомендована література

1. Хірургічні хвороби: Підручник / В. І. Байдан, А. С. Владика, В. В. Грубнік та ін.; За ред. В. В. Грубніка. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2003. — 424 с.

2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.

Лекція 9. Хвороби органів травлення, що потребують оперативних втручань.

Основні питання / ключові слова: Схема анатомії органів травлення. Обстеження хворих із захворюваннями органів травлення (перелік). Захворювання стравоходу: рефлюкс-езофагіт, «стравохід Беретта». Захворювання жовчного міхура, які потребують хірургічного лікування: холелітіаз (жовчнокам'яна хвороба); післяхолецистектомічний синдром. Захворювання товстої кишки: дивертикульоз товстої кишки, хвороба Крона, неспецифічний виразковий коліт. Геморой.

Лекція 10. Хвороби черевної порожнини та стінки живота, що потребують оперативних втручань. Опущення органів черевної порожнини.

Основні питання / ключові слова: Схема анатомії черевної порожнини. Гострий біль у животі: загальні поняття. Гострий апендицит: причини, клініка, діагностика. Грижі органів черевної порожнини: загальне поняття, класифікація. Пахвинні грижі, стегові грижі, пупкові грижі, післяопераційні грижі – клініка, діагностика, лікування. Опущення органів черевної порожнини: причини, клініка, діагностика, лікування.

Практичне заняття 32. Хвороби сечовидільної системи та статевих органів (хвороби простати у чоловіків, яєчників у жінок), що потребують оперативних втручань.

Основні питання / ключові слова: Хвороби нирок, які потребують хірургічного лікування: сечокам'яна хвороба, симптоми, лікування. Хвороби простати у чоловіків: хронічний простатит, симптоми, лікування; доброякісна гіперплазія передміхурової залози. Захворювання яєчників у жінок: запальні хвороби яєчників (аднексит), симптоми, лікування.

Рекомендована література

1. Хірургічні хвороби: Підручник / В. І. Байдан, А. С. Владика, В. В. Грубнік та ін.; За ред. В. В. Грубніка. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2003. — 424 с.

2. Хірургія: підручник / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.: за ред. професорів Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 712 с.

Змістовий модуль 7. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин.

Лекція 11. Загальні питання фізичної терапії при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин, які потребують оперативного втручання.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин, які потребують оперативного втручання. Загальні особливості, методологічні підходи до застосування засобів і методів фізичної терапії після оперативних втручань при хірургічних хворобах органів грудної клітки. Загальні особливості, методологічні підходи до застосування засобів і методів фізичної терапії при оперативних втручаннях на судинах.

Практичне заняття 33. Фізична терапія жінок з хворобами молочної залози. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на молочній залозі.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на молочній залозі. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на молочній залозі. Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 34. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на органах дихання (трахеї, легенях, плеврі).

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на органах дихання (трахеї, легенях, плеврі). Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на органах дихання (трахеї, легенях, плеврі). Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 35. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях з приводу травм грудної клітки.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях з приводу травм грудної клітки. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях з приводу травм грудної клітки. Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 36. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на серці.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на серці. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на серці. Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред.

професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 37-38. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на периферійних судинах.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на периферійних судинах. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на периферійних судинах. Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Змістовий модуль 8. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів черевної порожнини та сечовидільної системи.

Лекція 12. Загальні питання фізичної терапії при хірургічних хворобах органів черевної порожнини та стінки живота, які потребують оперативного втручання.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при хірургічних хворобах органів черевної порожнини та стінки живота, які потребують оперативного втручання. Загальні особливості, методологічні підходи до застосування засобів і методів фізичної терапії після оперативних втручань при хірургічних хворобах органів черевної порожнини та стінки живота.

Практичне заняття 39. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на шлунку.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на шлунку. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на шлунку. Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 40. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах та кишках.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах та кишках. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах та кишках. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах (холецистектомія). Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на кишках (апендектомія). Фізична терапія при спленектомії. Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 41. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях з приводу гриж стінки живота.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях з приводу гриж стінки живота. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях з приводу гриж стінки живота (пупка, білої лінії,

півхового кільця). Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 42. Особливості застосування засобів фізичної терапії при опущенні органів черевної порожнини.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при опущенні органів черевної порожнини при консервативному та хірургічному лікуванні. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при опущенні органів черевної порожнини при консервативному та хірургічному лікуванні. Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 43. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на нирках і органах сечовидільної системи.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на нирках і органах сечовидільної системи. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на нирках і органах сечовидільної системи (вилучення нирки, сечокам'яна хвороба). Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

Практичне заняття 44. Фізична терапія при оперативних втручаннях на статевих органах у чоловіків і жінок.

Основні питання / ключові слова: Клініко–фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на статевих органах у чоловіків і жінок. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на простаті у чоловіків. Задачі, засоби, форми та методи лікувальної фізкультури, методологія складання та структура фізично-терапевтичних програм при оперативних втручаннях на статевих органах у жінок (видалення яєчника або яєчників, видалення матки). Показання і протипоказання до призначення лікувальної фізкультури.

Рекомендована література:

1. Хірургічні хвороби / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 488 с.

2. Мухін В. М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість кілць кісточки кістьки стьба лів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6		Модуль 7		Модуль 8	
		Кілістькісточкикістьки	Максимальна кількість кілць кісточки кістьки	Кілістькісточкикістьки	Максимальна кількість кілць кісточки кістьки	Кілістькісточкикістьки	Максимальна кількість кілць кісточки кістьки	Кілістькісточкикістьки	Максимальна кількість кілць кісточки кістьки	Кілістькісточкикістьки	Максимальна кількість кілць кісточки кістьки	Кілістькісточкикістьки	Максимальна кількість кілць кісточки кістьки	Кілістькісточкикістьки	Максимальна кількість кілць кісточки кістьки	Кілістькісточкикістьки	Максимальна кількість кілць кісточки кістьки
Відвідування лекцій	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4	1	1	2	2
Відвідування семінарських																	
Відвідування практичних занять	1	8	8	8	8	6	6	3	3	4	4	3	3	6	6	6	6
Робота на семінарському занятті																	
Робота на практичному занятті	10	8	80	8	80	6	60	3	30	4	40	3	30	6	60	6	60
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)																	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ			120		119		97		64		75		67		97		98

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи (10 год.)		
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при атеросклерозі, стенокардії, інфаркті міокарді на різних етапах реабілітації, різних стадіях (I, II, III) гіпертонічної хвороби, запальних хворобах серця та серцевих аритміях.	Поточний	5
Змістовий модуль 2. Фізична терапія при захворюваннях органів дихання (12 год.)		
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при пневмонії, бронхіті, хронічному обструктивному захворюванню легень, емфіземі, бронхіальній астмі, плевриті, бронхоектатичній хворобі, туберкульозі легень.	Поточний	5
Змістовий модуль 3. Фізична терапія при захворюваннях органів травлення (12 год.)		
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при гастриті, виразковій хворобі, холециститі, жовчнокам'яній хворобі, панкреатиті, дискінезії жовчовивідних шляхів, хворобах кишок, опущенні органів черевної порожнини. Дієтотерапія при захворюваннях органів травлення.	Поточний	5
Змістовий модуль 4. Фізична терапія при захворюваннях нирок і органів сечовидільної системи (10 год.)		
Дієтотерапія при ожирінні. Дієтотерапія при цукровому діабеті. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при нефритах, пієлітах, нирковокам'яній хворобі. Особливості застосування різних форм лікувальної фізичної культури при цукровому діабеті, ожирінні та подагрі.	Поточний	5
Змістовий модуль 5. Фізична терапія при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин (8 год.)		
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при цукровому діабеті, ожирінні та подагрі. Дієтотерапія при ожирінні. Дієтотерапія при цукровому діабеті. Дієтотерапія при подагрі.	Поточний	5
Змістовий модуль 6. Хірургічні хвороби (10 год.)		

Загальна характеристика та клінічні прояви хвороб, які потребують оперативних втручань: хвороби органів дихання, серця і судин, шлунку, черевної порожнини та стінки живота.	Поточний	5
Змістовий модуль 7. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин (10 год.)		
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при захворюваннях органів дихання, органів кровообігу (серця та периферичних судин), які потребують оперативних втручань. Особливості застосування фізичної терапії при оперативних втручаннях при травмах грудної клітки, на молочній залозі.	Поточний	5
Змістовий модуль 8. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів черевної порожнини та сечовидільної системи (10 год.)		
Клініко фізіологічне обґрунтування засобів фізичної терапії при захворюваннях органів травлення, сечовидільної системи, які потребують оперативних втручань, при оперативних втручаннях з приводу статевих захворювань у жінок і чоловіків, гриж стінки живота.	Поточний	5
Всього: 82 години		40

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — модульне письмове тестування.

Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — екзамен.

Умови допуску — 35 і більше балів.

Критерії оцінювання підсумкового письмового тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	36 – 40
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	31 – 35
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	21 – 30
Задовільно	16-20

Оцінка	Кількість балів
<i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	11-15
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6-10
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях органів дихання.
2. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях серцево-судинної системи.
3. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях органів травлення.
4. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях нирок і органів сечовидільної системи.
5. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин.
6. Наведіть найпоширеніші хвороби органів дихання, які потребують оперативних втручань. Надайте визначення, коротко опишіть патогенетичну суть кожного захворювання, наведіть основні симптоми.
7. Наведіть найпоширеніші хвороби серця, які потребують оперативних втручань. Надайте визначення, коротко опишіть патогенетичну суть кожного захворювання, наведіть основні симптоми.
8. Наведіть найпоширеніші хвороби сусин, які потребують оперативних втручань. Надайте визначення, коротко опишіть патогенетичну суть кожного захворювання, наведіть основні симптоми.
9. Наведіть найпоширеніші хвороби органів травлення, які потребують оперативних втручань (рефлюкс-езофагіт, жовчнокам'яна хвороба, післяхолецистектомічний синдром, неспецифічний виразковий коліт, геморой). Надайте визначення, коротко опишіть патогенетичну суть кожного захворювання, наведіть основні симптоми.
10. Наведіть найпоширеніші хвороби сечовидільної системи та статевих органів, які потребують оперативних втручань (сечокам'яна хвороба, хвороби

простати у чоловіків, яєчників у жінок). Надайте визначення, коротко опишіть патогенетичну суть кожного захворювання, наведіть основні симптоми.

11. Наведіть найпоширеніші хвороби черевної порожнини та стінки живота, які потребують оперативних втручань (гострий апендицит, піхвинні грижі, пупкові грижі, опущення органів черевної порожнини). Надайте визначення, коротко опишіть патогенетичну суть кожного захворювання, наведіть основні симптоми.

12. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при стенокардії. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові.

13. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при стенокардії. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при стенокардії I функціонального класу.

14. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при стенокардії. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при стенокардії III функціонального класу.

15. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при інфаркті міокарді. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові.

16. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при інфаркті міокарді. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при інфаркті міокарді на самому ранньому етапі реабілітації (палата інтенсивної терапії).

17. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при інфаркті міокарді. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при інфаркті міокарді на стаціонарному етапі реабілітації.

18. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при інфаркті міокарді. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при інфаркті міокарді на поліклінічному етапі реабілітації.

19. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при гіпертонічній хворобі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові.

20. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при гіпертонічній хворобі. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при гіпертонічній хворобі I ступеня.

21. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при гіпертонічній хворобі. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при гіпертонічній хворобі II ступеня.

22. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при гіпертонічній хворобі. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при гіпертонічній хворобі III ступеня.

23. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при гіпотонічній хворобі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при гіпотонічній хворобі.

24. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при запальних хворобах серця (ендокардити, міокардити). Опишіть методологію

складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при запальних хворобах серця (ендокардити, міокардити).

25. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при набутих вадах серця. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при набутих вадах серця.

26. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при пневмонії. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові.

27. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при пневмонії. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при пневмонії на самому ранньому етапі реабілітації (палата інтенсивної терапії).

28. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при пневмонії. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при пневмонії на стаціонарному етапі реабілітації.

29. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при пневмонії. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при пневмонії на поліклінічному етапі реабілітації.

30. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при пневмонії. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при пневмонії.

31. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при пневмосклерозі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при пневмосклерозі.

32. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при необструктивному бронхіті. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при необструктивному бронхіті.

33. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при хронічному обструктивному захворюванні легень. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при хронічному обструктивному захворюванні легень.

34. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при бронхіальній астмі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при бронхіальній астмі.

35. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при бронхоектатичній хворобі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при бронхоектатичній хворобі.

36. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при плевриті. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при плевриті.

37. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при туберкульозі легень. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при туберкульозі легень.

38. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при гастриті. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при гастриті.

39. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при виразковій хворобі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при виразковій хворобі.

40. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при холециститі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при холециститі.

41. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при жовчнокам'яній хворобі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при жовчнокам'яній хворобі.

42. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при дискинезіях жовчовивідних шляхів. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при дискинезіях жовчовивідних шляхів.

43. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при панкреатиті. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при панкреатиті.

44. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при хворобах кишок (ентеріти, коліти). Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при хворобах кишок (ентеріти, коліти).

45. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при хворобах нирок (хронічний гломерулонефрит, пієлонефрит). Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при хворобах нирок (хронічний гломерулонефрит, пієлонефрит).

46. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при сечокам'яній хворобі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при сечокам'яній хворобі.

47. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при хворобах органів сечовидільної системи (цистит, простатит у чоловіків, нетримання сечі). Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при хворобах органів сечовидільної системи (цистит, простатит у чоловіків, нетримання сечі).

48. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при цукровому діабеті. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її

скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при цукровому діабеті.

49. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при ожирінні. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при ожирінні.

50. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при подагрі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при подагрі.

51. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на молочній залозі (мастектомії). Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на молочній залозі (мастектомії).

52. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на гортані та трахеї. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на гортані та трахеї.

53. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на легенях. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на легенях.

54. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на плеврі. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на плеврі.

55. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на серці з приводу вад клапанів серця. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на серці з приводу вад клапанів серця.

56. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на серці з приводу аортокоронарного шунтування. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на серці з приводу аортокоронарного шунтування.

57. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях з приводу варикозного розширення вен нижніх кінцівок. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях з приводу варикозного розширення вен нижніх кінцівок.

58. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях з приводу геморою. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях з приводу геморою.

59. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях з приводу облітеруючих захворювань артерій (облітеруючий атеросклероз). Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях з приводу облітеруючих захворювань артерій (облітеруючий атеросклероз).

60. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях з приводу запальних захворювань судин (облітеруючий тромбангіт, тромбофлебіт). Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях з приводу запальних захворювань судин (облітеруючий тромбангіт, тромбофлебіт).

61. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на шлунку. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на шлунку.

62. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах (холецистектомія). Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах (холецистектомія).

63. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах (спленектомія). Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах (спленектомія).

64. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на кишках. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на кишках.

65. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях з приводу гриж стінки живота (пупка, після операцій на стінці живота). Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях з приводу гриж стінки живота (пупка, після операцій на стінці живота).

66. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях з приводу піхвової грижи, стегнової грижи. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях з приводу піхвової грижи, стегнової грижи.

67. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються після апендектомії при гострому апендециті. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скадові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при після апендектомії при гострому апендециті.

68. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при опущенні органів черевної порожнини при консервативному лікуванні. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при опущенні органів черевної порожнини при консервативному лікуванні.

69. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при опущенні органів черевної порожнини при хірургічному лікуванні. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при опущенні органів черевної порожнини при хірургічному лікуванні.

70. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на нирках. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на нирках.

71. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях з приводу сечокам'яної хвороби. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях з приводу сечокам'яної хвороби.

72. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях на простаті у чоловіків. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях на простаті у чоловіків.

73. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при видаленні яєчника / яєчників у жінок. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при видаленні яєчника / яєчників у жінок.

74. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при видаленні матки у жінок. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при видаленні матки у жінок.

75. Наведіть засоби фізичної терапії, які застосовуються при оперативних втручаннях з приводу опущення матки та піхви у жінок. Опишіть методологію складання програми фізичної терапії та наведіть її скаргові. Наведіть приклад комплексу фізично-терапевтичних вправ при оперативних втручаннях з приводу опущення матки та піхви у жінок.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100
Дуже добре	82-89

<i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 240 год.: лекції - 24 год., практ. заняття - 84 год., самост. робота - 82 год., модульн. контроль - 16 год., семестровий контроль – 30 год., екзамен - 2 год.

Модулі	ЗМ 1. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної системи. (балів)					
Лекції	1			2		
Теми лекцій	Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях серцево-судинної системи.			Толерантність до фізичного навантаження. Функціональні класи хворих на ішемічну хворобу серця.		
Лекції, відвід. (бали)	1			1		
Практичні заняття	1	2-3	4-5	6	7	8
Теми практичних занять	Фізична терапія при стенокардії	Фізична терапія при інфаркті міокарді	Фізична терапія при гіпертонічній хворобі	Фізична терапія при гіпотонічній хворобі	Фізична терапія при запальних хворобах серця (ендокардити, міокардити)	Фізична терапія при набутих вадах серця
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5					
Види пот. контр. (бали)	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)					
Підсум. контроль						

Модулі	ЗМ 2. Фізична терапія при захворюваннях органів дихання. (балів)						
Лекції	3						
Теми лекцій	Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях органів дихання						
Лекції, відвід. (бали)	1						
Практичні заняття	9	10	11	12-13	14	15	16
Теми практичних занять	Фізична терапія при пневмонії та пневмосклерозі	Фізична терапія при необструктивному бронхіті	Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень та емфіземі легень	Фізична терапія при бронхіальній астмі	Фізична терапія при бронхоектатичній хворобі	Фізична терапія при плевриті	Фізична терапія при туберкульозі легень
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5						
Види пот. контр. (бали)	Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)						
Підсум. контроль							

Модулі	ЗМ 3. Фізична терапія при захворюваннях органів травлення. (балів)					
Лекції	4					
Теми лекцій	Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях органів травлення					
Лекції, відвід. (бали)	1					
Практичні заняття	17	18	19	20	21	22
Теми практичних занять	Фізична терапія при гастриті	Фізична терапія при виразковій хворобі	Фізична терапія при хворобах жовчовивідних шляхів (холецистит, жовчнокам'яна хвороба)	Фізична терапія при дискінезіях жовчовивідних шляхів	Фізична терапія при панкреатиті	Фізична терапія при хворобах кишок (ентеріти, коліти)
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5					
Види пот. контр. (бали)	Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)					
Підсум. контроль						

Модулі	ЗМ 4. Фізична терапія при захворюваннях нирок і органів сечовидільної системи. (балів)		
Лекції	5		
Теми лекцій	Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях нирок та органів сечовидільної системи		
Лекції, відвід. (бали)	1		
Практичні заняття	23	24	25
Теми практичних занять	Фізична терапія при хворобах нирок (хронічний гломерулонефрит, пієлонефрит)	Фізична терапія при сечокам'яній хворобі	Фізична терапія при хворобах органів сечовидільної системи (цистит, уретрит, простатит (чоловіки)), при нетриманні сечі
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Модульна контрольна робота № 4 (25 балів)		
Підсум. контроль			

Модулі	ЗМ 5. Фізична терапія при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин. (балів)		
Лекції	6		
Теми лекцій	Загальні питання фізичної терапії при захворюваннях залоз внутрішньої секреції та порушеннях обміну речовин		
Лекції, відвід. (бали)	1		
Практичні заняття	26-27	28	29
Теми практичних занять	Фізична терапія при цукровому діабеті	Фізична терапія при ожирінні	Фізична терапія при подагрі
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Модульна контрольна робота № 5 (25 балів)		
Підсум. контроль			

Модулі	ЗМ 6. Хірургічні хвороби. (балів)			
Лекції	7	8	9	10
Теми лекцій	Хвороби молочної залози, що потребують оперативних втручань	Хвороби органів дихання (гортані та трахеї, легень, плеври), що потребують оперативних втручань. Травми грудної клітки	Хвороби органів травлення, що потребують оперативних втручань	Хвороби черевної порожнини та стінки живота, що потребують оперативних втручань. Опущення органів черевної порожнини
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1	1
Практичні заняття	30	31	32	
Теми практичних занять	Хвороби серця, що потребують оперативних втручань	Хвороби судин, що потребують оперативних втручань	Хвороби сечовидільної системи та статевих органів (хвороби простати у чоловіків, яєчників у жінок), що потребують оперативних втручань	
Робота на практич. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	
Самост. роб. (бали)	5			
Види пот. контр. (бали)	Модульна контрольна робота № 6 (25 балів)			
Підсум. контроль				

Модулі	ЗМ 7. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин. (балів)				
Лекції	11				
Теми лекцій	Загальні питання фізичної терапії при хірургічних хворобах органів грудної клітки та судин, які потребують оперативного втручання				
Лекції, відвід. (бали)	1				
Практичні заняття	33	34	35	36	37-38
Теми практичних занять	Фізична терапія жінок з хворобами молочної залози. Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на молочної залозі	Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на органах дихання (трахеї, легенях, плеврі)	Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях з приводу травм грудної клітки	Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на серці	Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на периферійних судинах
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5				
Види пот. контр. (бали)	Модульна контрольна робота № 7 (25 балів)				
Підсум. контроль					

Модулі	ЗМ 8. Фізична терапія при хірургічних хворобах органів черевної порожнини та сечовидільної системи. (балів)					
Лекції	12					
Теми лекцій	Загальні питання фізичної терапії при хірургічних хворобах органів черевної порожнини та стінки живота, які потребують оперативного втручання					
Лекції, відвід. (бали)	1					
Практичні заняття	39	40	41	42	43	44
Теми практичних занять	Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на шлунку	Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на жовчовивідних шляхах та кишках	Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях з приводу гриж стінки живота	Особливості застосування засобів фізичної терапії при опущенні органів черевної порожнини	Особливості застосування засобів фізичної терапії при оперативних втручаннях на нирках і органах сечовидільної системи	Фізична терапія при оперативних втручаннях на статевих органах у чоловіків і жінок
Робота на практ. зан.+відвід.(бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5					
Види пот. контр. (бали)	Модульна контрольна робота № 8 (25 балів)					
Підсум. контроль						

8. Рекомендовані джерела

Основні

1. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л.О.Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленкота ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.
3. Белікова Н. О. Основи фізичної терапії в схемах і таблицях : [навч.-метод. посіб.] / Н. О. Белікова, Л. П. Сущено. – К.: Козарі, 2009. – 74 с.
4. Вовканич А. С. Вступ до фізичної терапії : навч. посіб. / А. С. Вовканич. – Львів: ЛДУФК, 2013. – 184 с.
5. Мухін В.М. Фізична терапія / В.М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2010. – 486 с.
6. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т. – 2005. – 234 с.
7. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник / І. М. Григус. – Рівне, 2015. – 186 с.
8. Григус І. М. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму (монографія). – Рівне, 2008. – 240 с.
9. Ногас А.О. Фізична реабілітація хворих на туберкульоз легенів в умовах стаціонару: навчально-методичний посібник. – Рівне, 2009. – 128 с.
10. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 170 с.
11. Григус І.М. Фізична терапія в кардіології : навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
12. Івасик Н. Фізична терапія при порушенні діяльності органів дихання : навч. посіб. / Наталія Івасик. – 2-ге вид., випр. і допов. – Львів : Український бестселер, 2009; Тріада плюс, 2012. – 192 с.
13. Швед М.І., Левицька Л.В. Сучасні технології та методи кардіореабілітації. — Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. — 144 с.
14. Сухан В.С., Дичка Л.В., Блага О.С. Лікувальна фізична культура при захворюваннях органів травлення : методичні рекомендації. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2014. – 42 с.

Додаткова

1. Немедикаментозне лікування в клініці внутрішніх хвороб / Бабов К.Д., Бліндер М.А., Богданов М.М. та ін. – К.: Здоров'я, 1995. – 528 с.